

Київський національний університет
технології і дизайну

ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Презентацію виконала
студентка групи ЗМРМг – 14 (л)
Матвієнко Олена Григорівна

Київ
2014 рік

* Тема глобалізації сьогодні є однією з найактуальніших та найбільш обговорюваних в економічних колах.

* **Глобалізація** — це процес
всесвітньої економічної, політичної
та культурної інтеграції та уніфікації.

* Глобальний світ
сьогодні охоплює майже 200
країн із населенням понад 7 млрд осіб

- * Глобальні процеси, що відбуваються в сучасному світі є результатом розвитку техніки та технологій, зокрема комп'ютеризації, розвитку інтернету та мобільного зв'язку, а також світового технологічного розвитку. Наразі глобалізація охоплює всі сфери людського життя.

* Мова йде про нову економіку, що не лише впливає на життя всієї світової спільноти та визначає державну політику, а призводить до перегляду багатьох економічних постулатів, стирає міждержавні кордони та відкриває доступ до будь-якої інформації в світі.

Практика останніх десятиліть ХХ ст. і перших років ХХІ ст. дає всі підстави для того, щоб як джерело і предмет глобалізації на сьогодні розглядати американський капітал, рушійною силою цього процесу – американський імперіалізм, а увесь процес за сутністю - як інституціоналізацію системи неокolonіальної експлуатації світової економіки «імперіалізмом долара».

- * США де-факто перехопили функцію світового емісійного центру і — відповідно - верховного контролера інтернаціональних потоків глобального товарно - грошового обороту. В той же час більшим сьогодні стає потенціал локальних цивілізацій.

- * Локальні цивілізації виникли близько шести тисячоліть назад у межах стародавніх держав та їх об'єднань – в Шумері, Єгипті, Індії. Потім вони змінювались, зникали, трансформувались у цивілізації нових поколінь.

А. Тойнбі

нарахував 47 цивілізацій трьох поколінь,
виділивши п'ять «живих» цивілізацій початку ХХ століття:

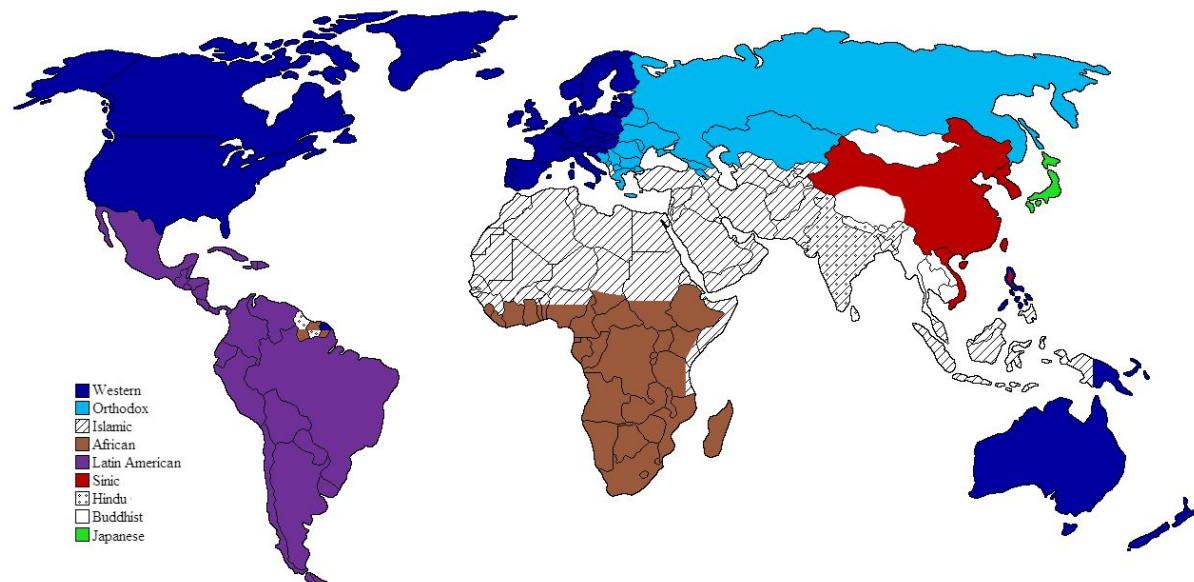
західну,

православно-християнську,

ісламську,

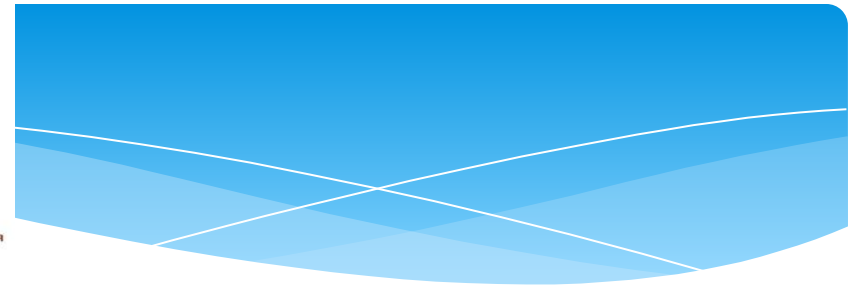
індуїстську,

далекосхідну.

- 1 — західна;
- 2 — східно-європейська;
- 3 — євразійська;
- 4 — японська;
- 5 — китайська;
- 6 — індійська;
- 7 — буддистська;
- 8 — мусульманська;
- 9 — монгольська (XIII–XVI ст.)

644

645

- ❖ За основу класифікації він взяв приналежність до тієї чи іншої світової релігії.
- ❖ Формування четвертого покоління цивілізацій є зумовленим:
 - по-перше, новим етапом історичного процесу,
 - по-друге, зміною техногенної цивілізації на гуманістично-креативну, ноосферну, постіндустріальну форму,
 - по-третє, викликом з боку процесів глобалізації та інтеграції як власного протилежного базису процесів диференціації і дезінтеграції на нових принципах.
- ❖ Останній процес найбільш наочно спостерігається, перш за все, в межах західної цивілізації, яка, маючи за власне історичне ядро Західну Європу, опанувала індустріальне суспільство і поширилась на Північну і Латинську Америку, Австралію і Океанію, перетворила на колонії Індію, Африку, підпорядкувала власному впливу Китай.
- ❖ Арнольд Тойнбі зазначав: «У ході власної експансії сучасна західна секулярна цивілізація перетворилася в буквальному сенсі слова на всесвітню, охопивши своєю мережею всю решту цивілізацій»

КЛАСИФІКАЦІЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ЗА ЧОТИРМА ФАЗАМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

- * Архаїчна
месопотамська, єгипетська, далекосхідна,
мезоамериканська, класична, південноазійська,
афро-азійська.
- * Доіндустріальна
західна, далекосхідна, євразійська.
- * Індустріальна
західна, православно-християнська, ісламська,
індуїстська, далекосхідна.
- * Постіндустріальна
євразійська, східноєвропейська,
західноєвропейська, північноамериканська,
латиноамериканська, африканська, японська,
китайська, буддійська, індійська,
мусульманська, океанічна.

- * ХХ століття стало початком занепаду всемогутності західної цивілізації.
- * Деякі вчені наголошують на тому, що однією з головних тенденцій нашого часу є переміщення центру творчого лідерства з Заходу на Схід:
«Творчий центр історії людства, який був локалізований протягом сторіч в Європі і європеїзованій Америці, остаточно перестав бути обмеженим цими кордонами. Значною мірою він поширився на Схід і став «планетарним» в сенсі активності не тільки на Заході, але і на Сході.»

* Цілком очевидно, що всю множину сценаріїв глобального розвитку можна поділити загалом на дві основні групи: оптимістичні та песимістичні.

- * Цивілізаційна криза, яка спровокувала перехідний період, передбачає розуміння того, що світова система, вступаючи до смуги нестійкості, буде нашкоджуватися на серйозні потрясіння, які зумовлюються зростаючою активністю сукупних взаємодій сил і факторів.
- * Світова система, як завжди, виявилася неготовою до чергового історичного перевороту. І ця неготовність проявляє себе як в інтелектуальній, в інституційній сферах, так і в сфері психологічній, причому в такому стані перебувають і країни-лідери.

Оптимістична програма майбутнього устрою глобальної системи повинна ґрунтуватися на:

- * по-перше, розробці глобального довготермінового плану з альтернативними варіантами розвитку економіки країн і цивілізацій світу на першу половину XXI ст. і оцінці наслідків кожного з варіантів.

- * По-друге, на виробленні і прийнятті на вищому державному і міждержавному рівнях основних положень глобальної довготермінової економічної стратегії, що могла б стати фундаментом для формування нового світового устрою, який ґрунтувався би на принципах взаємовигідного співробітництва, взаємодопомоги і партнерства локальних цивілізацій і країн.

- * По-третє, на розробці дієвого економічного механізму реалізації глобальної стратегії нового порядку, яка б включала як існуючі інститути за умов зміни характеру їх діяльності, так і ті, що створюються за прикладом ЄС.

* По-четверте, на умові реалізації програми розповсюдження глобальної економічної свідомості серед ділової і політичної еліти. Йдеться не про відмову від приватних інтересів підприємців і фінансової еліти, національні інтереси держав, а про модифікацію цих інтересів, визнання принципово нових завдань їх реалізації в умовах зростаючої глобалізації.

The end
Дякую за
увагу!

